

Od Redakcji

Od kiedy Howard Zehr wzywał w swoim przełomowym dziele do zmiany obiektywu (ang. *changing lenses*)¹, przez który spogląda się na przestępstwo, minęły już trzy dekady. W tym czasie idea sprawiedliwości naprawczej (ang. *restorative justice*) znacząco się rozwinęła oraz zdobyła licznych zwolenników i realizatorów na całym świecie. Dostrzeżenie potrzeb pokrzywdzonego, a także korzyści, jakie rozwiązanie sporu przynosi jego uczestnikom i całemu społeczeństwu, doprowadziło do wypracowania modelowych rozwiązań wprowadzanych w różnych systemach prawnych, również w Polsce.

Mediacja, która stanowi podstawowe narzędzie sprawiedliwości naprawczej, stopniowo pojawiała się w polskich regulacjach dotyczących poszczególnych reżimów reakcji na czyny zabronione. Obecnie dobrodziejstwo mediacji jest dostępne wprost dla uczestników postępowania w sprawach nieletnich i postępowania karnego, ale też wybranych reżimów odpowiedzialności dyscyplinarnej i zawodowej. Pośrednio po mediację sięgnąć można także w postępowaniu o wykroczenia oraz w postępowaniu wykonawczym. Jednocześnie mediatorzy (w tym, będące mediatorkami, Redaktorki „Forum Polityki Kryminalnej”) sygnalizują wciąż niewielkie zainteresowanie mediacją w obszarze szeroko rozumianej odpowiedzialności represyjnej. Nieustannie powraca pytanie o przyczyny takiego stanu rzeczy. Powracają też wątpliwości dotyczące nie tylko poszczególnych rozwiązań prawnych, ale również samej koncepcji realizacji sprawiedliwości naprawczej w ramach postępowania karnego².

Zasygnalizowane pytania i wątpliwości przyświecały organizatorom II Śląskiego Forum Polityki Kryminalnej poświęconego mediacji w reżimie odpowiedzialności represyjnej. Komitet Redakcyjny „Forum Polityki Kryminalnej” zaangażował się w przygotowanie konferencji, ale także zdecydował się opublikować wyróżniające się referaty.

¹ Zob. H. Zehr, *Changing Lenses A New Focus for Crime and Justice*, Herald Press, Scottsdale 1990.

² Por. np. *Idea sprawiedliwości naprawczej a zasady kontynentalnego prawa karnego*, red. T. Dukiet-Nagórska, Poltext, Warszawa 2016.

Prezentowany numer „Forum Polityki Kryminalnej” zawiera sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „II Śląskie Forum Polityki Kryminalnej. Mediacja w reżimie odpowiedzialności represyjnej w perspektywie materialno-prawnej, procesowej, kryminologicznej, socjologicznej i psychologicznej”, która odbyła się na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego 26 maja 2022 r. Przed wszystkim jednak oddajemy do rąk Czytelniczek i Czytelników artykuły stanowiące pokłosie tej konferencji. Tym samym prezentujemy kolejny już tematyczny numer czasopisma. Liczymy, że taka formuła spotka się z Państwa pozytywnym odbiorem i wpisze się w tradycję „Forum Polityki Kryminalnej”.

W imieniu Komitetu Redakcyjnego
Redaktorka Naczelna
dr Dominika Bek